

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
INSPECȚIA JUDICIARĂ

GHID DE ORIENTARE
PENTRU PERSOANELE INTERESATE
SĂ SESIZEZE COMISIILE DE DISCIPLINĂ

(GHID II)

BUCUREȘTI 2006

1. STRUCTURA COMISIILOR DE DISCIPLINĂ

Potrivit art. 45 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, „acțiunea disciplinară se exercită de comisiile de disciplină ale Consiliului Superior al Magistraturii, formate din un membru al Secției pentru judecători și 2 inspectori ai Serviciului de inspecție judiciară pentru judecători și, respectiv, un membru al Secției pentru procurori și 2 inspectori ai Serviciului de inspecție judiciară pentru procurori”.

Alineatul 2 al aceluiași articol, prevede că „secția pentru judecători și secția pentru procurori ale Consiliului Superior al Magistraturii numesc, în fiecare an, membrii comisiilor prevăzute la alin. (1). În comisiile de disciplină nu pot fi numiți doi ani consecutiv aceiași membri.”

Membrii de drept, precum și președintele și vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii nu pot fi numiți în comisiile de disciplină”.

Conform art. 29 alin. 2 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, anual, se desemnează și membrii supleanți ai comisiilor de disciplină.

Din conținutul textelor legale mai sus enunțate, rezultă că există două comisii de disciplină respectiv comisia de disciplină pentru judecători și comisia de disciplină pentru procurori. În cazul unor abateri disciplinare săvârșite de judecători sau, după caz, procurori, titularul acțiunii disciplinare este comisia de disciplină pentru

judecători sau procurori, în funcție de calitatea persoanei care a săvârșit abaterea disciplinară.

Legea nu cuprinde prevederi referitoare la statutul și la funcționarea comisiilor de disciplină din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii. Singurele mențiuni sunt cele referitoare la componența și atribuțiile comisiilor de disciplină.

Din interpretarea dispozițiilor cuprinse în Legea nr. 317/2004 privind Consiliului Superior al Magistraturii, republicată rezultă că, comisiile de disciplină sunt independente de Inspekția Judiciară a Consiliului Superior al Magistraturii, sunt organe deliberative și se întrunesc ad-hoc, ori de câte ori sunt sesizate în legătură cu abaterile disciplinare ale judecătorilor și procurorilor.

S-a avut în vedere ca titularul acțiunii disciplinare să fie un organism care să se bucure de independență deplină, astfel încât să nu existe nici un fel de suspiciune cu privire la rezultatul deliberării membrilor comisiilor, în cazul sesizărilor privind eventuale abateri disciplinare săvârșite de judecători sau procurori.

2. ROLUL COMISIILOR DE DISCIPLINĂ

Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, prevede în texte de lege distincte, care reglementează și alte aspecte, care sunt atribuțiile comisiilor de disciplină.

Atribuțiile conferite de lege comisiilor de disciplină, înscrise la punctul 7 din prezentul Ghid, evidențiază rolul comisiilor de

disciplină, anume acela de a preveni săvârșirea unor abateri disciplinare de către judecători și procurori prin stabilirea unor fapte și împrejurări ca fiind, sau nu compatibile cu standardele de conduită ale unui magistrat.

3. CINE POATE SESIZA COMISIILE DE DISCIPLINĂ

Acest răspuns este dat de următorul text de lege:

Potrivit art. 45 alin. (4) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, „comisiile de disciplină pot fi sesizate în legătură cu abaterile disciplinare ale judecătorilor și procurorilor **de orice persoană interesată sau se pot sesiza din oficiu**”.

Alineatul (5) al aceluiași articol, prevede că „orice sesizare privind activitatea necorespunzătoare a judecătorilor și procurorilor, greșit îndreptată la instanțe sau parchete ori la alte autorități, vor fi înaintate comisiilor de disciplină ale Consiliului în termen de 5 zile de la înregistrare”.

Sesizările privind săvârșirea de către judecători sau procurori a unor abateri disciplinare, se pot adresa Consiliului Superior al Magistraturii sau direct **Comisiilor de disciplină**, astfel încât acestea pot fi adresate președintelui, vicepreședintelui, secretarului general etc., urmând ca după analiza conținutului, să fie înaintate comisiilor de disciplină.

Având în vedere termenul prevăzut de lege, în interiorul căruia trebuie efectuate verificările, ar fi util ca, în cazul în care

sesizarea vizează aspecte de competența comisiilor de disciplină, titularul sesizării să facă această precizare sau să se adreseze direct comisiilor de disciplină.

Potrivit dispozițiilor legale în vigoare, semnalarea în sine a faptei considerată abatere disciplinară constituie actul de constatare a acesteia, iar termenul de sesizare cu privire la abaterea disciplinară curge de la data când acest act a fost înregistrat la Consiliul Superior al Magistraturii.

În cazul abaterilor disciplinare săvârșite de membrii Consiliului Superior al Magistraturii, potrivit art.53 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, „orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii, direct sau prin conducătorii instanțelor ori ai parchetelor, în legătură cu activitatea sau conduita necorespunzătoare a unui membru ales al acestuia, încălcarea obligațiilor profesionale ori săvârșirea de către acesta a unor abateri disciplinare”.

4. OBIECTUL SESIZĂRII

Din conținutul textelor de lege mai sus citate, rezultă că, sesizarea adresată comisiilor de disciplină trebuie să se refere la aspecte din activitatea sau conduita judecătorului sau procurorului, la încălcarea de către aceștia a obligațiilor profesionale în raporturile cu justițiabilii ori săvârșirea unor abateri disciplinare prin conduita acestora în societate.

Potrivit art. 98 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, „judecătorii și procurorii răspund disciplinar pentru abaterile de la îndatoririle de serviciu, precum și pentru faptele care afectează prestigiul justiției.

Răspunderea disciplinară a judecătorilor și procurorilor militari poate fi angajată numai potrivit dispozițiilor legii”.

Articolul 99 din aceeași lege enumeră abaterile disciplinare, iar articolul 100 din aceeași lege, prevede sancțiunile disciplinare care se pot aplica judecătorilor și procurorilor ca urmare a săvârșirii vreunei abateri disciplinare.

Aceste sancțiuni, arată art. 101 din lege, se aplică de secțiile Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii sale organice.

Potrivit art. 99 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, constituie abateri disciplinare:

- a) încălcarea prevederilor legale referitoare la declarațiile de avere, declarațiile de interese, incompatibilități și interdicții privind judecătorii și procurorii;

- b) intervențiile pentru soluționarea unor cereri, pretinderea sau acceptarea rezolvării intereselor personale sau ale membrilor familiei ori ale altor persoane, altfel decât în limita cadrului legal reglementat pentru toți cetățenii, precum și imixtiunea în activitatea altui judecător sau procuror;

- c) desfășurarea de activități publice cu caracter politic sau manifestarea convingerilor politice în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

d) nerespectarea secretului deliberării sau a confidențialității lucrărilor care au acest caracter;

e) nerespectarea în mod repetat și din motive imputabile a dispozițiilor legale privitoare la soluționarea cu celeritate a cauzelor;

f) refuzul nejustificat de a primi la dosar cererile, concluziile, memoriile sau actele depuse de părțile din proces;

g) refuzul nejustificat de a îndeplini o îndatorire de serviciu;

h) exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență, dacă fapta nu constituie infracțiune;

i) efectuarea cu întârziere a lucrărilor, din motive imputabile;

j) absențele nemotivate de la serviciu, în mod repetat;

k) atitudinea nedemnă în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu față de colegi, avocați, experți, martori sau justițiabili;

l) neîndeplinirea obligației privind transferarea normei de bază la instanța sau parchetul la care funcționează;

m) nerespectarea dispozițiilor privind distribuirea aleatorie a cauzelor;

n) participarea directă sau prin persoane interpuse la jocurile de tip piramidal, jocuri de noroc sau sisteme de investiții pentru care nu este asigurată transparența fondurilor în condițiile legii.

Prin sesizarea adresată comisiilor de disciplină nu se poate pune, în nici un caz, în discuție legalitatea hotărârilor judecătorești sau a soluțiilor adoptate de procuror, comisiile de disciplină nefiind instanțe de judecată.

Cât privește răspunderea disciplinară a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii aceasta poate interveni în cazul săvârșirii de către membrii a uneia dintre faptele prevăzute de art. 99 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, care sancționează, la fel ca în cazul judecătorilor și procurorilor, conduita necorespunzătoare și încălcarea îndatoririlor de către membrul Consiliului Superior al Magistraturii în îndeplinirea activității profesionale.

Pentru situația în care membrul Consiliului nu își îndeplinește sau îndeplinește necorespunzător atribuțiile ce-i revin în calitate de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, legiuitorul, prin art. 52 alin.(1) din lege, a instituit măsura revocării din funcția de membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii.

Astfel, potrivit art. 52 alin.(1) din Legea nr.317/2004 privind Consiliului Superior al Magistraturii, republicată, revocarea din funcția de membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii se propune de președintele sau vicepreședintele Consiliului ori de o treime din membri, în situația în care persoana în cauză nu mai îndeplinește condițiile legale pentru a fi membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii, în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii sau în cazul aplicării oricărei sancțiuni disciplinare.

5. FORMA SESIZĂRII

Legea nu prevede un tipizat sau formular pentru cazul în care o persoană dorește să se adreseze comisiilor de disciplină cu privire la aspecte din activitatea judecătorilor sau procurorilor. Însă, chiar și în aceste condiții, sesizările, în conținutul lor, trebuie să se refere **clar și concret** la aspectele pe care le consideră că se impun a fi făcute cunoscute comisiilor de disciplină și care sunt prezentate la punctul 4 din prezentul Ghid.

De asemenea, sesizările, prin modul de adresare, trebuie să respecte drepturile și libertăților celorlalte persoane. Aceasta reprezintă de fapt o îndatorire fundamentală a oricărui cetățean, consacrată de Constituția României care, în art. 57, prevede că **„cetățenii români, cetățenii străini și apatrizii trebuie să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți.”**

Nu în ultimul rând, sesizările trebuie să conțină date de identificare a persoanei care o formulează (nume, prenume, adresa completă), cât și semnătura acesteia. În caz contrar, conform dispozițiilor art. 7 din O.U.G nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată prin Legea nr. 233/2002, sesizarea care nu îndeplinește aceste condiții, se clasează, ceea ce presupune că nu va fi luată în considerare.

În cazul în care sesizarea se adresează prin e-mail, pe una din adresele de contact ale Consiliului Superior al Magistraturii, aceasta

trebuie să conțină, de asemenea, datele de identificare ale persoanei (nume, prenume, adresa completă).

Ar fi util dacă sesizarea cu privire la aspectele mai sus precizate, ar îmbrăca forma prezentată în anexa I.

5. CINE EFECTUEAZĂ VERIFICĂRILE

Având în vedere atribuțiile Inspecției judiciare, prevăzute de art. 42 - 45 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, prevăzute în Ghidul nr. 1, întotdeauna verificările preliminare, cât și cercetarea prealabilă se efectuează prin inspectorii de la cele două servicii de inspecție judiciară, ținând cont de instituția vizată (instanță sau parchet) și de calitatea persoanei cu privire la care s-a făcut sesizarea (judecător sau procuror).

Acest fapt reiese din prevederile art. 46 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, potrivit căreia competența de efectuare a cercetării prealabile revine inspectorilor din cadrul Serviciului de inspecție judiciară pentru judecători, respectiv din cadrul Serviciului de inspecție judiciară pentru procurori.

Verificările sunt efectuate de inspectorii de la cele două servicii de inspecție judiciară și în cazul în care, înainte de sesizarea secției, comisia de disciplină constată că sunt necesare verificări suplimentare -art. 46 alin. (5) din aceeași lege.

6. LIMITELE VERIFICĂRIILOR

Potrivit art. 46 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, „în cadrul cercetării prealabile se stabilesc faptele și urmările acestora, împrejurările în care au fost săvârșite, precum și orice alte date concludente din care să se poată aprecia asupra existenței sau inexistenței vinovăției. Ascultarea celui în cauză și verificarea apărărilor judecătorului sau procurorului cercetat sunt obligatorii. Refuzul judecătorului sau procurorului cercetat de a face declarații sau de a se prezenta la cercetări se constată prin proces verbal și nu împiedică încheierea cercetării. Judecătorul sau procurorul cercetat are dreptul să cunoască toate actele cercetării și să solicite probe în apărare”.

Prin urmare, textul de lege prevede expres care sunt limitele verificărilor în cazul efectuării cercetării prealabile a judecătorului sau procurorului.

Și în cazul în care se efectuează verificări preliminare, trebuie respectate principiile care guvernează activitatea judecătorilor și procurorilor și care nu pot, în nici un caz, să fie încălcate pe calea unor verificări de natură administrativă.

Acest fapt rezultă cu claritate din textele de lege enumerate în Ghidul nr. 1, la punctul 6.

Este foarte important a se reține că comisiile de disciplină, prin lor, nu pot pune în discuție soluțiile pronunțate prin hotărâri judecătorești, nu pot infirma soluțiile adoptate de procuror și nici nu le pot examina sub aspectul legalității și temeiniciei, întrucât

s-ar aduce atingere principiilor independenței judecătorilor, supunerii lor numai legii și autorității de lucru judecat, precum și independenței procurorilor.

7. COMPETENȚELE COMISIILOR DE DISCIPLINĂ

Competențele comisiilor de disciplină sunt date de atribuțiile stabilite distinct pentru cele două servicii de inspecție judiciară de Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Astfel, art. 45 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, prevede că „acțiunea disciplinară se exercită de comisiile de disciplină ale Consiliului Superior al Magistraturii...”.

Conform art. 46 alin.(1) din aceeași lege, „în vederea exercitării acțiunii disciplinare este obligatorie efectuarea cercetării prealabile, care se dispune de titularul acțiunii disciplinare”.

Prin urmare, comisia de disciplină, dispune efectuarea de verificări administrative preliminare, când datele care i-au fost aduse la cunoștință nu sunt complete, dispune efectuarea cercetării prealabile dacă după verificările efectuate de inspector, sau din memoriul ce i-a fost adresat, rezultă date suficiente care pot conduce la aprecierea că faptele săvârșite de judecător sau procuror întrunesc elementele vreuneia dintre abaterile disciplinare prevăzute de lege, iar, ulterior, promovează acțiunea disciplinară.

8. SOLUȚIILE PE CARE LE POATE DISPUNE COMISIA DE DISCIPLINĂ

Acest răspuns este dat de prevederile art. 45 alin. 1 și ale art. 46 alin. 4-7 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, din care rezultă că:

Analizând rezultatul cercetării prealabile, când apreciază că se impune, comisia de disciplină, în temeiul art. 45 alin. (1) și art. 46 alin. (4) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, poate promova acțiunea disciplinară, caz în care sesizează secția corespunzătoare, în vederea soluționării acesteia.

În situația în care comisia de disciplină apreciază că în urma cercetării prealabile nu s-au conturat elementele săvârșirii unei abateri disciplinare, și deci acțiunea disciplinară nu se justifică, în conformitate cu prevederile art. 46 alin. (6) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, dispune clasarea.

Este foarte important de cunoscut că acțiunea disciplinară poate fi exercitată în termen de cel mult un an de la data săvârșirii abaterii disciplinare.

9. ÎNTOCMIREA ȘI COMUNICAREA RĂSPUNSULUI

Atât în situația în care comisia de disciplină promovează acțiunea disciplinară cât și atunci când dispune clasarea lucrării,

petiționarul este încunoștințat despre soluția dispusă, prin adresă întocmită în conformitate cu dispozițiile O.U.G nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată prin Legea nr. 233/2002.

În ceea ce privește conținutul comunicării acesta trebuie să cuprindă direcția/serviciul și numărul de înregistrare al lucrării la Consiliul Superior al Magistraturii, data întocmirii răspunsului și semnătura conducătorului ori persoanei împuternicite de acesta.

De asemenea, în conținut se va face referire la toate aspectele sesizate de petiționar, constatările desprinse în urma verificărilor, concluziile în sensul confirmării sau neconfirmării aspectelor semnalate și temeiul legal.

ANEXA

DOAMNEI/DOMNULUI
PREȘEDINTE
VICEPREȘEDINTE
INSPECTOR ȘEF
COMISIA DE DISCIPLINĂ PENTRU
JUDECĂTORI/PROCURORI

Subsemnata/Subsemnatul.....,
domiciliată/ domiciliat în localitatea....., strada,....nr....., bloc.....,
scară.....,etaj.....,apartament.....,în calitate de vă aduc la
cunoștință următoarele aspecte constatate în activitatea
judecătorului/procurorului.....de la instanța/parchetul.....și vă
solicit să luați măsurile legale pentru sancționarea disciplinară a
acestuia pentru abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 alin. 1
lit..... din legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și
procurorilor, republicată.

Motivele sesizării sunt următoarele:

În fapt, la data de

Data:

Semnătura,

DOMNULUI PREȘEDINTE AL CONSILIULUI SUPERIOR AL
MAGISTRATURII